

Bruxelles, 24.10.2017.
COM(2017) 650 final/2

**KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU,
EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU I ODBORU REGIJA**

Program rada Komisije za 2018.

Plan za ujedinjenje, snažniju i demokratskiju Europu

I. UJEDINJENIJA, SNAŽNIJA I DEMOKRATSKA UNIJA

Europa primjetno opet dobiva na snazi. Ovo je peta godina gospodarskog oporavka Europske unije i konačno je obuhvatio sve države članice. S rastom sada većim od 2 % za EU kao cjelinu i 2,2 % za europodručje europsko je gospodarstvo u posljednje dvije godine raslo brže nego gospodarstvo Sjedinjenih Američkih Država. Tijekom ovog mandata otvoreno je gotovo 8 milijuna radnih mjesta, djelomično zahvaljujući radu institucija EU-a, doprinosima Europskog fonda za strateška ulaganja, Garancijama za mlade, europskim strukturnim i investicijskim fondovima te monetarnoj politici Europske središnje banke. Vraćaju se pouzdanje i povjerenje u Europsku uniju. U Rimu su u ožujku čelnici izjavili da će još većim jedinstvom i solidarnošću te poštovanjem zajedničkih pravila Europsku uniju učiniti jačom i otpornijom.

Europa sada ima priliku, no to neće biti tako zauvijek. Kako bi se maksimalno iskoristio postojeći zamah, Komisija podnosi svoj program rada za sljedećih 14 mjeseci do kraja 2018. Taj se program nastavlja na Plan za ujedinjenje, snažniju i demokratskiju Uniju, koji je predsjednik Juncker predstavio 13. rujna 2017. zajedno s govorom o stanju Unije. Time će se Europi pomoći da ostane na putu ostvarivanja svojeg pozitivnog programa te će osigurati da Europa i dalje bude usmjerena na važna pitanja, u kojima djelovanje na europskoj razini ima jasne i dokazive dodane vrijednosti.

Komisija je već dostavila više od 80 % prijedloga koji su važni za dovršetak jedinstvenog digitalnog tržišta, energetske unije, unije tržišta kapitala, bankovne unije, sigurnosne unije i sveobuhvatne europske migracijske politike¹. Prioritet sada mora biti pretvaranje prijedloga u zakonodavstvo i provedba zakonodavstva. Što prije Europski parlament i Vijeće dovrše zakonodavni postupak, to će prije građani i poduzeća osjećati koristi našeg zajedničkog rada. Komisija će udvostručiti svoje napore kako bi suzakonodavcima pomogla u svakom pogledu.

Cilj je programa rada za 2018. dvostruk. Prvo, u programu rada utvrđuje se ograničeni broj ciljanih zakonodavnih mjera za dovršetak rada u prioritetnim područjima politika tijekom sljedećih mjeseci. Komisija će iznijeti sve zakonodavne prijedloge najkasnije do svibnja 2018. To će Europskom parlamentu i Vijeću osigurati vrijeme i prostor za dovršetak zakonodavnog rada prije nego što Europljani na europskim izborima u lipnju 2019. donesu svoju demokratsku presudu o našim zajedničkim postignućima.

Drugo, u programu rada predstavljen je i niz dugoročnih inicijativa s obzirom na to da nova Unija s 27 država članica oblikuje vlastitu budućnost za 2025. Te su inicijative odraz rasprava koje su potaknuli Komisijina Bijela knjiga o budućnosti Europe i govor o stanju Unije. Sve se one mogu provesti s pomoću još uvijek neiskorištenog potencijala Ugovora iz Lisabona². Sve te inicijative provest ćemo do kraja mandata.

¹ „The European Commission at mid-term: State of play of President Juncker’s ten priorities”, izvješće Europskog parlamenta, 11. srpnja 2017.

² U Prilogu 1. (Nove inicijative) i Prilogu 3. (Prioritetni prijedlozi u postupku donošenja) nalaze se iscrpni popisi tih prijedloga.

Kao i u prethodnim godinama, u programu rada donosi se i niz prijedloga koji se nadovezuju na revizije primjerenosti i učinkovitosti propisa (REFIT) postojećeg zakonodavstva, uzimajući u obzir mišljenja platforme REFIT. Kako bi se suzakonodavcima omogućilo da se usredotoče na prijedloge od stvarne važnosti, ovaj program rada sadržava znatan broj prijedloga u postupku donošenja za koje predlažemo da se povuku s obzirom na to da se za njih ne nazire dogovor Europskog parlamenta i Vijeća ili oni više ne služe svrsi ili su tehnički zastarjeli. Taj je program rada i nastavak postupka o stavljanju izvan snage zastarjelih propisa³. Usporedno s time objavljujemo pregled Komisijina plana za bolju regulativu i njegove rezultate⁴ te pregled uspješnosti REFIT-a u kojem su detaljno utvrđeni način praćenja mišljenja platforme REFIT i tekući napor u ocjeni i reviziji postojećeg zakonodavstva.

II. OSTVARENJE DESET PRIORITETA JUNCKEROVE KOMISIJE⁵

Novi poticaj za zapošljavanje, rast i ulaganja

Porast pouzdanja i ulaganja u Europi bitni su za poboljšanje gospodarskih izgleda. Zahvaljujući tome u Europi su otvorena radna mjesta, ostvaren je rast, podržava se razvoj nove fizičke i digitalne infrastrukture te se potiče ubrzanje prelaska Europe na čistu energiju. Sada moramo nastaviti svoje napore za jačanje ulaganja. Plan ulaganja za Europu ima važnu ulogu u podupiranju projekata, malih i srednjih poduzeća te u otvaranju radnih mjesta. Kako bi se nadovezali na postignuto, trebamo brzo dostaviti prijedlog o „EFSU-u 2.0” i „skupnoj uredbi”⁶ kako bi se olakšalo kombiniranje europskih strukturnih i investicijskih fondova s Europskim fondom za strateška ulaganja. Poticaj za ulaganje neće biti trajan bez popratnih strukturnih reformi. Provest ćemo analizu takvih reformi usmjerenih na ostvarivanje ulaganja. Komisija će se i dalje koristiti europskim semestrom za koordinaciju gospodarskih politika i promicanje strategije rasta kojom ostvaruje ulaganja, dobre javne financije i strukturne reforme.

Europsko gospodarstvo ovisi o industrijskoj konkurentnosti te je Europska komisija, oslanjajući se na mišljenja dionika, predstavila Obnovljenu strategiju za industrijsku politiku EU-a⁷. U okviru strategije za kružno gospodarstvo⁸ nastojat ćemo podupirati inovacije, rast i otvaranje radnih mjesta, što može biti od velike koristi za naše gospodarstvo, konkurentnost i okoliš. Predložiti ćemo određen broj prijedloga za jačanje našeg rada u tom području. Konkretno, oni će biti usmjereni na način proizvodnje i uporabe plastike, kako bi se do 2030. sve plastične ambalaže mogle reciklirati i na način recikliranja vode i uporabe pitke vode.

³ Prilog 4. sadržava detaljni popis predloženih povlačenja, a Prilog 5. popis propisa koji će se staviti izvan snage.

⁴ COM(2017)651 Komunikacija o Uputnjavanju Agende za bolju regulativu Bolja rješenja za bolje rezultate.

⁵ Komisija će svoj komunikacijski rad u 2018. usredotočiti na prioritete Komisije, na temelju institucijskog komunikacijskog djelovanja u razdoblju 2017. – 2018. u okviru višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2014. – 2020. (C(2016) 6838 od 25.10.2016.), s posebnim naglaskom na planu za Sibiu.

⁶ COM(2016)597 EFSI 2.0; COM(2016)605 Prijedlog „skupne” uredbe

⁷ COM(2017)479 Komunikacija „Ulaganje u pametnu, inovativnu i održivu industriju – preispitivanje strategije za industrijsku politiku EU-a”

⁸ COM(2017)33 Izvješće o provedbi Akcijskog plana za kružno gospodarstvo

Predložiti ćemo i okvir za praćenje napretka u razvoju kružnog gospodarstva. U okviru sektorskog pristupa poboljšanoj regulativi uklanjat ćemo pravne, tehničke i praktične prepreke u području preklapanja zakonodavstva o kemikalijama, proizvodima i otpadu. Nastavit ćemo procjenu strategije biogospodarstva iz 2012.⁹ te ćemo ispitati kako je najbolje unaprijediti, među ostalim proširenjem njezina područja primjene.

Iako se cjelokupan gospodarski kontekst znatno poboljšava, Europska unija i dalje se mora suočavati s posljedicama krize i veći rast pretvoriti u nova radna mjesta, pravednost i nove prilike za sve. Ova je Komisija postavila temelje za suočavanje s tim izazovom, primjerice Europskim programom vještina¹⁰. Sada taj program trebamo unaprijediti na razini država članica i regionalnoj razini uz potporu Europskog socijalnog fonda, s posebnim naglaskom na osnovnim i digitalnim vještinama.

Povezano jedinstveno digitalno tržište

Budući da se 360 milijuna Europljana svakodnevno koristi internetom za rad, studiranje, kupovinu ili kako bi ostali povezani, Europi je potrebno istinski povezano jedinstveno digitalno tržište. Komisija je od svibnja 2015. u tu svrhu iznijela već 24 zakonodavna prijedloga. Do danas su suzakonodavci donijeli samo šest od tih prijedloga. Prioritet Europskog parlamenta i Vijeća sada mora biti ostvarenje prijedloga koji su u postupku donošenja, što je brže moguće, posebno kad je riječ o zakoniku elektroničkih komunikacija, predloženoj reformi autorskih prava i Direktivi o digitalnom sadržaju. Europi je potrebna bolja suradnja u području upravljanja spektrom s ciljem postizanja vrhunskih fiksnih i mobilnih mreža (5G) vrlo velike brzine te veća usklađena dostupnost spektra do 2020. na temelju dosljednih regulatornih i gospodarskih uvjeta. S ciljem dovršetka jedinstvenog digitalnog tržišta predstaviti ćemo i prijedlog o pravičnosti u odnosima između platformi, inicijativu o suzbijanju lažnih vijesti i revidirane smjernice o znatnoj tržišnoj snazi u sektoru elektroničkih komunikacija.

Uspjeh jedinstvenog digitalnog tržišta u konačnici ovisi o povjerenju europskih građana. Sve je više kibernapada te su Europljani danas suočeni s novim i raznolikim prijetnjama na internetu. Kao odgovor na to Komisija je već 13. rujna iznijela niz prijedloga kako bi bolje zaštitila svoje građane od prijetnji koje mogu proizaći iz novih tehnologija¹¹. Dovršiti ćemo taj paket i zaštititi stabilnost naših gospodarstava i naših demokracija od kiberprijetnji uspostavom mreže centara izvrsnosti za kibersigurnost. Istovremeno, Komisija će i dalje biti usmjerena na maksimalno iskorištavanje mogućnosti koje nude nove tehnologije poput računalstva visokih performansi i autonomnih automobila. Također ćemo pokušati što bolje iskoristiti umjetnu inteligenciju, koja će imati sve veću ulogu u našim gospodarstvima i društvima.

Čvrsta energetska unija s naprednom klimatskom politikom

⁹ COM(2012)60 Komunikacija o inovacijama za održivi rast – biogospodarstvo za Europu

¹⁰ COM(2016)381 Komunikacija o Novom programu vještina za Europu

¹¹ JOIN(2017)450 Komunikacija „Otpornost, odvratanje i obrana: izgradnja snažne kibersigurnosti za EU”.

Postigli smo znatan napredak u ostvarenju energetske unije. Sada je prioritet donošenje paketa „Čista energija za sve Europljane”¹² predstavljenog u prosincu 2016. i prijedloga za ažuriranje naših politika povezanih s klimatskim promjenama. Komisija će nastaviti raditi na poboljšanju sigurnosti opskrbe energijom i funkcioniranja unutarnjeg tržišta. Predložit ćemo zajednička pravila za plinovode koji ulaze na europsko unutarnje tržište plina. Kad Vijeće donese snažan mandat, prema našim preporukama, pregovarati ćemo s Rusijom o ključnim načelima za upravljanje projektom plinovoda Sjeverni tok 2. U području prometa Komisija će usmjeriti svoje napore na nove standarde za CO₂ za automobile, kombije i teška vozila. Nastavit ćemo svoj rad na baterijama i infrastrukturi za alternativna goriva, jer prepoznajemo njihovu stratešku ulogu u prijelazu na čistu mobilnost i čistu energiju.

Bolje povezano i pravednije unutarnje tržište s jačim industrijskim temeljima

Jedinstveno tržište koje dobro funkcionira u središtu je europskog projekta. Omogućuje slobodno kretanje osoba, usluga, robe i kapitala. Europskim poduzećima nudi mogućnosti, a potrošačima veći izbor i niže cijene. Komisija će u sljedećoj godini svoje napore usmjeriti na reviziju prava trgovačkih društava EU-a kako bi poduzećima osigurala jasne, moderne i učinkovite propise. I dalje ćemo nastojati zaštititi nacionalne proračune od štetnih poreznih praksi. To uključuje i modernizirane propise za utvrđivanje stopa PDV-a, nova pravila o administrativnoj suradnji među državama članicama u području PDV-a, prijedlog za pojednostavnjenje sustava PDV-a za mala i srednja poduzeća i pravila za oporezivanje dobiti koju multinacionalna poduzeća ostvaruju u digitalnom gospodarstvu. Osim toga, Komisija će predložiti mjere za bolje funkcioniranje lanca opskrbe hranom kako bi se poljoprivrednicima omogućilo da ojačaju svoj položaj na tržištu te da ih zaštiti od budućih šokova.

Kako bismo dovršili uniju tržišta kapitala¹³, izradit ćemo prijedloge za rješavanje interakcije između financiranja i tehnologije te ćemo predložiti propise za skupno i uzajamno financiranje. Olakšat ćemo upotrebu pokrivenih obveznica i smanjiti prepreke za prekograničnu distribuciju investicijskih fondova te ćemo iznijeti inicijativu o održivom financiranju. Predložit ćemo nova pravila o prekograničnim plaćanjima za valute koje nisu euro. Time ćemo osigurati da svi Europljani plaćaju snižene naknade pri prijenosu novca u inozemstvu ili podizanju novca s bankomata tijekom putovanja.

Potrebno je i dalje raditi na tome ako želimo osigurati da socijalna pravednost i prava radnika budu obilježja jedinstvenog tržišta. Komisija će raditi na mobilnosti radne snage i rješavanju problema koordinacije i sustava socijalne sigurnosti predlaganjem Europskog nadzornog tijela za rad i višenamjenskog europskog broja socijalnog osiguranja, čime će se pojednostaviti građanska interakcija s upravama u nizu područja. Predložit ćemo modernizaciju sustava socijalne sigurnosti, uzimajući u obzir nove oblike rada kako bi se ukinule razlike tako da svatko tko radi, bez obzira na njegov radni status, može imati pristup socijalnoj zaštiti i pridonositi joj. Kako bi se dodatno zaštitili radnici na jedinstvenom tržištu, Komisija će

¹² COM(2016) 860 Čista energija za sve Europljane

¹³ Predviđene mjere za dovršetak unije tržišta kapitala najavljene su u preispitivanju akcijskog plana o uniji tržišta kapitala sredinom provedbenog razdoblja u lipnju 2017. – vidjeti COM(2017) 292.

predložiti pojačane obveze da bi osigurala da zaposlenici budu u pisanom obliku informirani o svojim uvjetima rada.

Moramo bolje zaštititi svoje građane, a kako bismo to učinili, predstaviti ćemo zajednički akcijski plan u vezi s nacionalnim politikama cijepljenja. Tako ćemo poduprijeti države članice u provedbi programa cijepljenja, smanjenju neodlučnosti pri cijepljenju i poboljšanju ponude cjepiva.

Bolje povezana i pravednija ekonomska i monetarna unija

Kako bi se nastavio oporavak, Komisija će preporučiti uglavnom neutralni smjer fiskalne politike za europodručje sa stalnim usmjerenjem na jačanje gospodarske i socijalne konvergencije i otpornosti. Nastavit ćemo i rad na stvaranju bolje povezane i pravednije ekonomske i monetarne unije te na jačanju demokratske odgovornosti. Ekonomska i monetarna unija naš je najbolji alat za postizanje naprednije Europe i zaštitu Europljana od budućih gospodarskih šokova. Komisija će prije kraja 2017. predložiti veliki paket mjera za daljnji rad na tom području.

Kao dio tog paketa predložiti ćemo prenošenje Europskog stabilizacijskog mehanizma u zakonodavni okvir Europske unije kako bi se povećala njegova demokratska odgovornost i istovremeno osnažila njegova uloga i donošenje odluka. Naš cilj mora biti pravi Europski monetarni fond koji može odgovoriti na krize i koji će djelovati uz već uspostavljene alate za svakodnevno usklađivanje ekonomskih politika i alata za nadzor. U okviru proračuna EU-a predložiti ćemo i uspostavu posebne proračunske linije za europodručje s četiri funkcije: potpora strukturnim reformama; stabilizacijska funkcija; zaštitni mehanizam za bankovnu uniju; te instrument konvergencije za pretpristupnu pomoć državama članicama na putu prema članstvu u europodručju. Predložiti ćemo i uvođenje sadržaja Ugovora o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju u ekonomskoj i monetarnoj uniji u okvir prava EU-a, kako je dogovoreno 2012., uzimajući u obzir odgovarajuću fleksibilnost predviđenu Paktom o stabilnosti i rastu koju je Komisija počela primjenjivati od siječnja 2015. Naša ekonomska i monetarna unija postat će snažnija samo ako usko povežemo solidarnost i odgovornost.

Dovršetak bankovne unije, koja je uspješna u smanjenju i dijeljenju rizika u našem bankovnom sektoru, drugi je ključni stup tog rada. Komisija je nedavno iznijela ambiciozan, ali realističan plan za postizanje dogovora o svim neriješenim elementima bankovne unije, npr. Europski sustav osiguranja depozita, na temelju postojećih obveza Vijeća¹⁴ te će predstaviti daljnje prijedloge za rješavanje loših kredita i za razvoj vrijednosnih papira EU-a osiguranih državnim obveznicama. Dovršetak bankovne unije, zajedno s unijom tržišta kapitala, pomoći će u izgradnji stabilnog i integriranog financijskog sustava koji je potreban građanima i poduzećima.

Europskim stupom socijalnih prava¹⁵ dat će se novi zamah procesu konvergencije u stvaranju boljih radnih i životnih uvjeta u državama članicama. Time će se pokrenuti socijalni program

¹⁴ COM(2017)592 Komunikacija o dovršetku bankovne unije

¹⁵ COM(2017)250 Komunikacija o uspostavi europskog stupa socijalnih prava

EU-a na svim razinama i doprinijeti zajedničkom shvaćanju socijalne pravednosti na našem jedinstvenom tržištu, odnosno postizanju „unije europskih socijalnih standarda”, na što je predsjednik Juncker pozvao u govoru o stanju Unije 2017. Veselimo se proglašenju europskog stupa socijalnih prava na sastanku na vrhu u Göteborgu u studenome. U postupak europskog semestra uključit ćemo nove socijalne pokazatelje koji su uspostavljeni zajedno s europskim stupom socijalnih prava kako bismo na odgovarajući način mogli pratiti napredak u tom području.

Uravnotežena i napredna trgovinska politika za svladavanje globalizacije

Kao najveća trgovinska sila na svijetu Europa ovisi o otvorenoj i poštenoj trgovini s partnerima u cijelom svijetu. Cilj nam je ostvariti progresivan i ambiciozan trgovinski program uspostavljanjem ravnoteže između otvorenosti i uzajamnosti te provedbom socijalnih i ekoloških standarda. Trgovinskim sporazumima EU-a otvaraju se radna mjesta i ostvaruje rast te ćemo stoga nastaviti pregovore s Mercosutom i Meksikom i suradnju s Europskim parlamentom i državama članicama kako bi se osiguralo da se sporazumi, među ostalim s Japanom, Singapurom i Vijetnamom, sklope i pravilno provode da bi od njih bilo koristi. Također želimo unaprijediti trgovinske pregovore s Australijom i Novim Zelandom nakon što Vijeće odobri mandate koje je preporučila Komisija. Međutim, nismo naivni kad je riječ o trgovini. Ove godine ćemo i dalje nastojati očuvati i promicati visoke europske standarde u odnosima s trećim zemljama i europskim poduzećima i radnicima osigurati jednake uvjete na globalnoj razini. Od ključne je važnosti u ovom kontekstu da Europski parlament i Vijeće brzo donesu prijedloge u postupku donošenja o modernizaciji instrumenata trgovinske zaštite i o praćenju izravnih stranih ulaganja u EU¹⁶.

Područje pravosuđa i temeljnih prava utemeljeno na uzajamnom povjerenju

Uspjeh unutarnjeg tržišta u konačnici ovisi o povjerenju. To se povjerenje može lako izgubiti ako potrošači smatraju da u slučaju štete pravni lijekovi nisu dostupni. Komisija će stoga predstaviti nove pogodnosti za potrošače kako bi poboljšala sudsko izvršavanje prava potrošača i izvansudsko rješavanje sporova povezanih s njima te olakšala koordinaciju i učinkovito djelovanje nacionalnih tijela za zaštitu potrošača. Također ćemo nastaviti rad na zaštiti zviždača.

Cilj je Unije promicanje dobrobiti građana, što znači doprinos njihovoj sigurnosti. Prošle je godine imala važnu ulogu u zaštiti građana od prirodnih katastrofa i mora nastaviti s tim nastojanjima. Mehanizam Europske unije za civilnu zaštitu dokaz je europske solidarnosti unutar granica Unije i izvan njih. Predložiti ćemo jačanje mehanizma i osigurati njegove operativne kapacitete kako bi Unija svojim građanima mogla pružiti bolju potporu u slučaju krize i hitnih situacija s maksimalnom učinkovitošću i minimalnom birokracijom.

Dovršetak sigurnosne unije jest prioritet. Bez obzira na to što smo postigli stvaran napredak u borbi protiv terorizma, predstaviti ćemo prijedloge za poboljšanje prekograničnog pristupa elektroničkim dokazima i financijskim podacima za tijela odgovorna za provedbu zakona te

¹⁶ Vidjeti Prilog 3. o prioritetnim prijedlozima u postupku donošenja

za daljnje jačanje pravila o prekursorima eksploziva iz kućne radinosti koje teroristi koriste kao oružje. Nastavit ćemo s promicanjem suradnje s društvenim medijima radi otkrivanja i uklanjanja terorističkih i drugih nezakonitih sadržaja na internetu, te, ako je potrebno, predložiti zakonodavstvo o uklanjanju terorističkog sadržaja. Komisija će i dalje podupirati države članice u borbi protiv radikalizacije i u provedbi akcijskog plana o zaštiti javnih prostora¹⁷, a radi i na daljnjim mjerama za poboljšanje sigurnosti putničkog željezničkog prometa. Prijedlogom o interoperabilnosti informacijskih sustava pojačat ćemo napore koje ulažemo kako bi Europska unija bila sigurnije društvo, uz potpuno poštovanje temeljnih prava, s prijedlogom o interoperabilnosti sustava.

Razmjena informacija i podataka ključan je element naših društava i sve veći prekogranični fenomen. Komisija će dovršiti svoje smjernice o daljnjim koracima u pogledu zadržavanja podataka. Početkom 2018. Komisija planira donijeti odluku o primjerenosti podataka za Japan kako bi osigurala slobodni protok osobnih podataka između EU-a i Japana, što je sastavni dio našeg ojačanog gospodarskog partnerstva.

Komisija ponovno ističe svoju predanost schengenskom sustavu i izražava namjeru da se što prije vrati Schengenu, uz potpuno uzimanje u obzir razmjernih sigurnosnih zahtjeva država članica. Za to je ključno da Europski parlament i Vijeće brzo donesu Prijedlog Komisije o reviziji Zakonika o schengenskim granicama.

Prema novoj migracijskoj politici

Provedba Europskog migracijskog programa dobro napreduje. Europski parlament i Vijeće trebaju dati prednost već postojećim prijedlozima. Konkretno, Dublinska reforma¹⁸ ključna je za zajednički europski sustav azila, koji se temelji na solidarnosti i kojim se jamči podjela odgovornosti. Podržavamo napore Europskog parlamenta i Vijeća da do lipnja 2018. dovrše rad na reformi zajedničkog sustava azila.

Partnerski okvir za migracije bit će od ključne važnosti za postizanje rezultata u vanjskoj sastavnici naše migracijske politike. Za učinkovitije djelovanje EU-a u pogledu vraćanja osoba koje nemaju pravo biti u EU-u potrebni su odlučni naponi država članica zajedno s trećim zemljama. Dostavili smo Plan za vanjska ulaganja¹⁹, kojim će se poduprijeti nova generacija ulaganja u našem susjedstvu i u Africi te ćemo ga sada brzo provesti kako bismo podržali održive lokalne projekte.

Europi su potrebni učinkoviti pravni putovi kao alternativa za one koji riskiraju svoje živote i koje iskorištavaju krijumčarske mreže. S povećanjem stope preseljenja EU će se ponuditi vjerodostojan odgovor osobama kojima je potrebna zaštita. S obzirom na to da je Europa kontinent koji stari potrebna joj je i zakonita migracija kako bi se uklonili demografski

¹⁷ COM(2017)612 Akcijski plan za potporu zaštiti javnih prostora

¹⁸ COM(2016)270 Prijedlog uredbe o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva

¹⁹ COM(2016)581 Komunikacija o jačanju europskih ulaganja za zapošljavanje i rast: prema drugoj fazi Europskog fonda za strateška ulaganja i novom europskom planu za vanjska ulaganja.

problemi i nedostatak vještina. To je područje u kojem je EU, ako zajednički djeluje, snažniji nego njegove države članice pojedinačno. Trebalo bi brzo postići dogovor o Prijedlogu o ulasku i boravku državljana trećih zemalja radi visokokvalificiranog zapošljavanja („Prijedlog o plavoj karti”²⁰). Komisija će, nadalje, u 2018. iznijeti potrebne prijedloge kako bi se revidirao Zakonik o vizama i unapredio vizni informacijski sustav te će u tom kontekstu povući svoje prijedloge za Zakonik o vizama i Vizi za privremeni boravak²¹.

Jači globalni čimbenik

Europa je i dalje znak mira i stabilnosti, no svoju sigurnost nikad ne trebamo uzimati zdravo za gotovo. Moramo više surađivati u području obrane mobilizacijom svih alata koji nam stoje na raspolaganju, uključujući proračun EU-a. Za veću inovativnost i suradnju europske obrambene industrije postoje jaki poslovni i sigurnosni argumenti. Europski fond za obranu mora imati ključnu ulogu u tome. Komisija će dati prednost brzom provedbi Fonda i prijedlogu za europski razvojni program industrijskog razvoja u području obrane²²

Nastavit ćemo jačati naše odnose s ključnim partnerima kao što su Indija i Latinska Amerika. Za jačanje veza s Azijom na svim područjima predložit ćemo strategiju za jačanje povezanosti naših kontinenata. Naše dugogodišnje partnerstvo s afričkim, karipskim i pacifičkim zemljama od velike je vrijednosti. Radit ćemo na obnovi tog partnerstva 2020. tako što ćemo ga prilagoditi globalnom kontekstu koji se brzo razvija i pretvoriti ga u snažno i suvremenog političko savezništvo. Zajedno ćemo raditi na našim zajedničkim interesima i jačanju svjetskog poretka utemeljenog na propisima. Povijesni dogovor s Iranom o nuklearnim pitanjima otvorio je put obnovi širih odnosa između EU-a i Irana. Nastavit ćemo i naše odnose s Irakom.

Unija demokratskih promjena

Ova je Komisija prije svega bila usmjerena na ostvarivanje unije demokratskih promjena. Komisija je znatno pojačala svoje napore u komunikaciji s građanima u okviru 312 dijaloga s građanima, savjetovanjem sa svim dionicima u većoj mjeri kao dio plana za bolju regulativu i prijedlogom za reviziju Uredbe o europskoj građanskoj inicijativi²³ kako bi ona postala pristupačnija i jednostavnija za korištenje. Prije manje od godine dana pokrenuli smo Europske snage solidarnosti²⁴, koje sada već tisućama mladih u cijeloj Europskoj uniji pružaju nove mogućnosti. Time se mladima pomaže da se uključe u društvo koje ih okružuje te da razviju svoje znanje i vještine na početku svojeg radnog vijeka. Sada je tu inicijativu potrebno postaviti na čvrstu pravnu osnovu do kraja godine.

²⁰ COM(2016)378 Prijedlog Direktive o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja radi zapošljavanja visokokvalificiranih radnika

²¹ COM(2014)164 Prijedlog Uredbe o Zakoniku Unije o vizama (Zakonik o vizama); COM(2014)163 Prijedlog Uredbe o uspostavi vize za privremeni boravak i izmjeni Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma te Uredbi (EZ) br. 562/2006 i (EZ) br. 767/2008

²² COM(2017)294 Prijedlog UREDBE o uspostavi Europskog programa industrijskog razvoja u području obrane radi potpore konkurentnosti i inovacijskoj sposobnosti obrambene industrije EU-a

²³ COM(2017)482 Prijedlog Uredbe o europskoj građanskoj inicijativi

²⁴ COM(2017)262 Prijedlog Uredbe o utvrđivanju pravnog okvira Europskih snaga solidarnosti

Transparentnost i odgovornost također su ključni za demokratski legitimitet. Komisija u tom pogledu pruža primjer u svojim odnosima s predstavnicima različitih interesa i potiče Europski parlament i Vijeće da se brzo dogovore o međuinstitucijskom sporazumu o obveznom registru transparentnosti²⁵ za sve tri institucije. Konstruktivno ćemo surađivati s Europskim parlamentom i Vijećem kako bi se postigao sporazum o predloženim izmjenama Uredbi o komitologiji²⁶ i o statutu i financiranju europskih političkih stranaka i zaklada²⁷.

III. OSTVARENJE DO 2025.: UJEDINJENIJA, SNAŽNIJA I DEMOKRATSKIJA UNIJA

Dok dovršavamo naš današnji program moramo pripremiti Uniju sutrašnjice. Iako je u tom programu rada opisano što moramo zajedno činiti u sljedećih četrnaest mjeseci, u njemu je predložen i niz inicijativa koje su usmjerene prema budućnosti, prema 2025. i dalje.

Nova Europa od 27 država članica nastaje 30. ožujka 2019. Imamo priliku oblikovati tu novu Europu. Samo nekoliko tjedana kasnije, u lipnju 2019., Europljani će izići na birališta. Naporima koje ćemo uložiti do tada moramo osigurati da u tom trenutku ta nova Europa ispunjuje njihova očekivanja i ostvaruje ono što je za njih najvažnije. To je cilj koji je Komisija odredila u Planu za Sibiu za ujedinjenje, snažniju i demokratskiju Uniju²⁸, koji se sada odražava u programu čelnikâ dogovorenom u Europskom vijeću 19. listopada i koji bi trebao polučiti konkretne rezultate na posebnom sastanku na vrhu u Rumunjskoj 9. svibnja 2019. U okviru tog programa rada donosimo politički doprinos Komisije tom planu. Potrebno je djelovati sada te će zbog toga svi ti prijedlozi okrenuti budućnosti biti izneseni u ovom mandatu, iskorištavajući neiskorišteni potencijal postojećih Ugovorâ, što nam omogućuje ambiciozan i brz napredak.

Surađivat ćemo s Europskim parlamentom i Vijećem te s nacionalnim parlamentima kako bi raspravljali o tom programu i razvijali ga te zajedno radili na tim inicijativama. Istovremeno ćemo se oslanjati na demokratsku i uključivu raspravu potaknutu Bijelom knjigom o budućnosti Europe²⁹ i zatim dokumentima za razmatranje u kojima se navode mogućnosti u ključnim područjima³⁰. Svaki građanin ima mogućnost doprinijeti budućnosti Europe i pružiti izravnu povratnu informaciju o tome kako bismo trebali zajedno napredovati.

Ujedinjenja Unija

²⁵ COM(2016)627 Prijedlog međuinstitucijskog sporazuma o obveznom registru transparentnosti

²⁶ COM(2017)085 Prijedlog Uredbe o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije

²⁷ COM(2017)481 Prijedlog Uredbe o izmjeni Uredbe o statutu i financiranju europskih političkih stranaka i europskih političkih zaklada

²⁸ Predstavljani su s pismom namjere 13. rujna 2017.

²⁹ COM(2017)2025 Komisijina Bijela knjiga o budućnosti Europe

³⁰ COM(2017)206 Dokument za razmatranje o socijalnoj dimenziji Europe, COM(2017)240 Dokument za razmatranje o svladavanju globalizacije, COM(2017)291 Dokument za razmatranje o produbljivanju ekonomske i monetarne unije, COM(2017)315 Dokument za razmatranje o budućnosti europske obrane, COM(2017)358 Dokument za razmatranje o budućnosti financija EU-a

Tijekom mandata ove Komisije poduzet ćemo sve potrebne korake kako bismo proširili šengenski prostor slobodnog kretanja ljudi na Bugarsku i Rumunjsku kako bi oni uživali jednake mogućnosti kao i drugi. Trebali bismo i Hrvatskoj dopustiti da postane punopravna članica schengenskog prostora u trenutku kada ispuni sve kriterije. Jednako tako, euro bi trebao biti jedinstvena valuta cijele Europske unije. On bi trebao ujediniti, a ne dijeliti naš kontinent. Ne bi trebao biti samo valuta odabrane skupine zemalja. Države članice koje se žele pridružiti europodručju moraju biti u mogućnosti to učiniti i stoga ćemo predložiti novi instrument za pristupanje europodručju, kojim će se pružiti tehnička i financijska pomoć.

Iako je jasno da neće biti daljnjeg proširenja EU-a u mandatu ove Komisije i ovog Parlamenta jer niti jedna zemlja kandidatkinja nije spremna, moramo svim zemljama zapadnog Balkana osigurati realnu mogućnost pridruživanja. Mogućnost članstva u EU-u istinski je pokretač reformi i stabilnosti u regiji. U tom kontekstu Komisija će predstaviti strategiju EU-a za pristupanje Srbije i Crne Gore kao kandidatkinja predvodnica na zapadnom Balkanu.

Snažnija Unija

Snažnija Unija mora biti opremljena odgovarajućim financijskim sredstvima za nastavak ostvarivanja svojih politika. Unija je zbog izazova s kojima se suočava posljednjih godina iz temelja promijenjena. Našoj je Uniji potreban proračun s pomoću kojeg možemo ostvariti naše ambicije. To se mora odražavati u višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje nakon 2020. Bez obzira na neposredni izazov odlaska Ujedinjene Kraljevine Unija mora biti opremljena za iskorištavanje prednosti novih tehnologija i tehnologija u nastajanju, za prelazak na pravu obrambenu uniju i daljnje rješavanje pitanja sigurnosti i migracija. Nakon rasprava o političkoj orijentaciji u Kolegiju (siječanj 2018.) i među čelnicima (veljača 2018.) u svibnju iduće godine izradit ćemo sveobuhvatni prijedlog za sljedeći višegodišnji proračun EU-a, pri čemu ćemo obuhvatiti vlastite resurse i uzeti u obzir preporuke iz Montijeva izvješća. Naš je cilj u mandatu ove Komisije dovršiti pregovore o novom višegodišnjem financijskom okviru. Novim će nam se proračunom omogućiti da ispunimo očekivanja koja građani imaju od Europske unije koja ostvaruje ono što je najvažnije i što doprinosi dugoročnoj održivosti EU-a.

Da bi Europa bila snažnija, mora biti učinkovitija. Mora moći djelovati brže i odlučnije u nizu područja politike kako bi građani i poduzeća imali više izravne koristi od prava Unije. Komisija će stoga iznijeti kako bi EU mogao iskoristiti tzv. „prijelazne klauzule” iz trenutanih Ugovora, kojima nam se omogućuje da prijeđemo s načela jednoglasnog odlučivanja na odlučivanje kvalificiranom većinom u određenim područjima ako čelnici država ili vlada tako odluče. To ćemo učiniti za pitanja unutarnjeg tržišta i za određene odluke u području vanjske politike kako bismo osigurali da Unija bude važan i jak akter na svjetskoj razini, a istovremeno ćemo uzeti u obzir dosljednost i učinkovitost tih odluka.

Konačno, jača Europa mora zaštititi i svoje građane te osigurati da teroristi budu privedeni pravdi. Stoga ćemo uoči posebnog sastanka čelnika u Beču u rujnu 2018., posvećenog sigurnosnim pitanjima predložiti proširenje zadaća novog Ureda europskog javnog tužitelja kako bismo u njih uključili borbu protiv terorizma.

Demokratskija Unija

Moramo učiniti demokratski korak naprijed kako bismo odgovorili na zabrinutosti i očekivanja naših građana. Kao prvo, moramo se pobrinuti da izbori za Europski parlament postanu više od zbroya nacionalnih kampanja i izbora u pojedinim državama članicama. Naveden Komisijin prijedlog, da se europskim političkim strankama pomogne da budu učinkovitije, važan je korak u tom smjeru i odražava novi koncept vodećih kandidata – „Spitzenkandidaten”, što je dovelo do trenutane Komisije i njezina vodstva. U srednjoročnoj perspektivi moramo nastaviti razmatranja transnacionalnih lista kao načina da europske izbore učinimo europskijim i demokratskijim. Slično tome, kada razmatramo institucionalne reforme koje bi Uniju mogle učiniti demokratskijom i učinkovitijom, trebali bismo nastaviti razmatrati ideju jedinstvenog predsjednika Europskog vijeća i Komisije. Europska unija unija je država, ali i unija građana. Jedinstveni bi predsjednik bio odraz tog dvojnog legitimiteta naše Unije.

Komisija će također iznijeti svoje stavove o mogućoj uspostavi stalnog europskog ministra gospodarstva i financija. Ta bi funkcija pojačala učinkovitost donošenja politika jer bi jedna osoba koordinirala donošenje ekonomskih politika i ključnih proračunskih instrumenata na razini EU-a i na razini europodručja te bi se povećala demokratska odgovornost u kombinaciji s funkcijom potpredsjednika Komisije. U isto ćemo vrijeme predstaviti istraživanje mogućnosti razvoja sigurne imovine za europodručje.

Unija koju odlikuje veća usredotočenost na važno treba imati prave alate za demokratsko i učinkovito djelovanje kada i ako je to potrebno. Oslanjajući se na prethodni rad Komisije trebali bismo nastaviti igrati veliku ulogu u velikim stvarima. To znači ne uređivati sve aspekte svakodnevnog života građana. Moramo ozbiljno promisliti o tome da činimo manje, ali učinkovito i da vratimo nadležnosti državama članicama kada to ima smisla. Oslanjajući se na rad radne skupine na čelu s prvim potpredsjednikom Timmermansom, najavljen u govoru o stanju Unije, Komisija će predstaviti svoje ideje o daljnjem jačanju subsidijarnosti, proporcionalnosti i bolje regulative kako bi osigurala da djelujemo samo kada EU dodaje vrijednost.

Budućnost Europe ovisi o njezinoj sposobnosti da zastupa zajedničke vrijednosti koje nas povezuju: demokracija, vladavina prava i temeljna prava. Poštovanje vladavine prava znači neovisno sudstvo koje je slobodno od političke kontrole i preduvjet je za društvo u kojemu prevladavaju mir, sloboda, tolerancija, solidarnost i pravda. To je neophodno i za održiv i pravedan rast, kao i za povjerenje u Europu. U tom cilju predstaviti ćemo inicijativu za jačanje vladavine prava u Europskoj uniji.

IV. BOLJI REZULTATI NA TERENU – BOLJA REGULATIVA, PRIMJENA I PROVEDBA

Danas, više nego ikad, potrebne su dobre pripreme, procjene i donošenje politika utemeljenih na dokazima. Svaka odluka i svaki prijedlog moraju strukturirano i sveobuhvatno uzeti u obzir sve dostupne činjenice i dokaze. Ulozi su previsoki, a izazovi previše složeni za sve ostale pristupe. Zato je bolja regulativa okosnica rada Komisije i njome se i dalje osigurava

donošenje prijedloga na temelju najboljih dostupnih informacija. U prošloj smo godini znatno pojačali svoje napore za aktivnu suradnju s civilnim društvom kako bismo poboljšali legitimitet i kvalitetu našeg rada. I dalje ćemo djelovati samo ako je potrebno i ako se time dodaje vrijednost.

Istovremeno, čak i najbolji prijedlozi neće imati učinak ako ih države članice ne prenesu u nacionalne propise i ne provedu ih ispravno i učinkovito na terenu. Uloga Komisije, kao čuvarice Ugovorâ, važna je u osiguravanju da se to učini. Krajem 2016. Komisija je predložila više strateški pristup svojoj politici u pogledu povreda kako bi osigurala bolju usklađenost s pravom EU-a³¹. Tom nam se politikom omogućuje da se usredotočimo na sustavne probleme čijem se rješavanju uistinu može pridonijeti provedbenim mjerama kako bi se osigurala brža usklađenost tamo gdje je to relevantno. Učinkovita provedba postojećeg prava EU-a jednako je važna kao i rad posvećen razvijanju novog zakonodavstva. Države članice moraju ispuniti svoju odgovornost poštovanja i provođenja propisa koje su zajednički uspostavile. Zalažemo se za potpunu provedbu Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva³² koji je prošle godine dogovoren s Europskim parlamentom i Vijećem.

Kao dio politike u pogledu povrede propisa Komisija će nastaviti podržavati države članice i surađivati s njima kako bi osigurala da se pravila EU-a učinkovito i dosljedno primjenjuju. Komisija će u sklopu europskog semestra i dalje poticati modernizaciju provedbenih tijela, ako je potrebno, i posebnim zakonodavstvom. Komisija će u okviru europskog semestra nastaviti i pomagati državama članicama u poboljšavanju učinkovitosti njihovih nacionalnih pravosudnih sustava i borbi protiv korupcije te fondovima EU-a i kroz Pregled stanja u području pravosuđa u EU-u podupirati reforme pravosuđa i pravosudne izobrazbe. Uslugom potpore strukturnim reformama i dalje će se pružati potpora prilagođena specifičnim potrebama kako bi se državama članicama pomoglo u izgradnji učinkovitijih institucija, jačih okvira za upravljanje i učinkovitih javnih uprava, istovremeno proširujući aktivnosti na više sektora i na više država članica.

Komisija će posebnu pozornost posvetiti neovisnim upravnim tijelima ili inspektoratima od kojih se zakonodavstvom EU-a zahtijeva da budu dostatno i odgovarajuće opremljeni te da posjeduju potrebnu neovisnost u izvršavanju svojih zadaća. To podrazumijeva nacionalna nadležna tijela, nacionalna regulatorna tijela u području elektroničkih usluga i u energetske sektoru, regulatorna tijela u području željeznica, nacionalna financijska nadzorna tijela i nacionalna tijela za zaštitu podataka.

Također ćemo nastaviti s partnerskom suradnjom s nacionalnim tijelima putem raznih mreža. Time su obuhvaćena Tijela europskih regulatora za elektroničke komunikacije, koja pomažu i daju savjete Komisiji i nacionalnim regulatornim tijelima u provedbi regulatornog okvira Unije za elektroničke komunikacije. Isto tako, surađivat ćemo s Europskom mrežom za tržišno natjecanje, koja pridonosi učinkovitoj i dosljednoj provedbi pravila tržišnog natjecanja. Isti ćemo pristup imati s Mrežom Europske unije za provedbu i izvršenje prava u području okoliša, koja ima ključnu ulogu u olakšavanju razmjene najboljih praksi u pogledu

³¹ C(2016)8600 Komunikacija o pravu EU-a: boljom primjenom do boljih rezultata

provedbe pravne stečevine u području okoliša i poštovanju minimalnih zahtjeva za inspekcijski nadzor. Nedavnim paketom o usklađenosti i pomoći, posebno jedinstvenim digitalnim pristupnikom, pomoći će se građanima i poduzećima da u potpunosti iskoriste prilike koje nudi jedinstveno tržište.

Novim okvirom EU-a za zaštitu podataka uspostaviti će se jaki zajednički standardi za zaštitu podataka prikladni za digitalno doba. Građani i poduzeća imat će koristi od propisa kojima se osigurava visok stupanj zaštite i stvaraju prilike za inovacije na jedinstvenom digitalnom tržištu. Komisija će dati smjernice kako bi pomogla u prilagodbi građana, poduzeća i javnih uprava prije njihova stupanja na snagu u svibnju 2018. Tako ćemo blisko surađivati s novim Europskim odborom za zaštitu podataka, zajedničkim tijelom nacionalnih tijela za zaštitu podataka koje će početi s radom 25. svibnja 2018.

Nastavit ćemo jačati suradnju s Europskom mrežom pučkih pravobranitelja, koju koordinira europski ombudsman. Time se ujedinjuju naponi nacionalnih i regionalnih pučkih pravobranitelja u promicanju dobrog upravljanja u primjeni prava EU-a na nacionalnoj razini.

V. ZAKLJUČCI

U idućih 16 mjeseci Europa ima priliku za djelovanje i poticanje promjena. Program rada Komisije za 2018. nadovezuje se na postojeći zamah te se u njemu utvrđuju ciljani program za dovršetak deset prioriteta i strategije koje podupiru te programe. Godina 2018. bit će ključna godina za Europu. U njoj se moraju postići konkretni rezultati za naše građane. Na to je usmjeren naš program. Osigurat ćemo da to što dostavimo bude jednostavno, lako razumljivo te da bude dodana vrijednost građanima, kako bi u svakodnevnom životu mogli osjetiti promjene.

Zajednička izjava o zakonodavnim prioritetima EU-a, koju su potpisali predsjednici tih triju institucija u prosincu prošle godine, pokazala se korisnom za promicanje brzog napretka u vezi s najvažnijim i hitnim zakonodavnim predmetima. Radujemo se dogovoru o novoj zajedničkoj izjavi triju predsjednika kako bi se osiguralo da Europski parlament, države članice i Komisija budu na istom putu.

Komisija će intenzivno surađivati s Europskim parlamentom i Vijećem kako bi se osiguralo da do izbora u 2019. Unija ostvari ono što je odredila. Europa se neće ocjenjivati na temelju broja direktiva i uredbi koje donesemo, nego na temelju opipljivih rezultata koje naše politike donesu građanima. Ovaj program rada pruža temelj za taj zajednički europski napor.